

Motion till riksdagen 2025/26:1339

av Sanna Backeskog m.fl. (S)

Åtgärder för att stoppa vinstintresset i familjehemsvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att förhindra att privata bolag tar över kommunernas ansvar för familjehemsvården, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Under alltför lång tid har den privata marknaden tillåtits etablera sig i socialtjänstens familjehemsverksamhet. I många kommuner har konsulentstödda konsultbolag i princip tagit över rekrytering av bland annat familjehem.

Familjevården inom socialtjänsten är en enhet som utreder och handleder de familje- och jourhem som tar emot barn som av olika anledningar inte kan bo kvar hemma i sina familjer. Det kan föranledas med stöd av SoL (Socialtjänstlagen) där föräldrar samtycker till placering eller enligt LVU (Lagen om vård av unga) där barn omhändertas mot föräldrarnas vilja.

Numera tar konsultföretag allt större plats i familjehemsvården, en mellanhand som kostar mycket pengar. De lockar över familjehem från kommunerna med högre ersättningar och arvoden än vad socialtjänsten kan erbjuda. Detta skapar ett priskrig där kommunerna ändå ibland tvingas ”köpa tillbaka” familjehem de själva utrett – till en betydligt högre kostnad. Resultatet blir att skattemedel dräneras samtidigt som de placerade barnen inte får bättre omsorg.

Argumentet att privata aktörer håller högre kvalitet stämmer inte. Det är i praktiken samma familjehem som tar emot barn, oavsett om de förmedlas via kommun eller konsult. Vid sammanbrott i placeringen är det dessutom alltid kommunen som bär det yttersta ansvaret och måste hitta en ny lösning – ofta genom att på nytt betala dyra ersättningar till konsultbolag.

De resurser som idag går till privata vinster borde istället stärka den kommunala socialtjänsten. Genom att satsa på fler socialsekreterare och bättre stöd kan kommunerna själva bygga kapacitet och höja kvaliteten, med barnens bästa i fokus.

Välfärden ska drivas utan vinstuttag. Genom att återföra familjehemsvården i offentlig regi kan vi minska kostnaderna, öka kontrollen och säkerställa att varje skattekrona går till barnen och deras behov – inte till privata utdelningar.

Sanna Backeskog (S)

Annika Strandhäll (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Malin Larsson (S)

Rose-Marie Carlsson (S)

Linnéa Wickman (S)

Gunilla Carlsson (S)

Lena Bäckelin (S)

Marianne Fundahn (S)

Åsa Eriksson (S)

Anna Wallentheim (S)